

Skladba

Zkoumá:

- pravidla spojování slov ve věty
- pravidla spojování vět v souvětí
- slova jako větné členy
- významové a formální vztahy slov = větných členů ve větě
- významové a formální vztahy vět v souvětí
- modalitu a funkci věty v komunikaci (věta oznamovací, tázací, rozkazovací, přací...)

Druhy vět:

1. Podle modality (obsahu, postoje mluvčího)

- věta oznamovací
- věta tázací (zjišťovací, doplňovací, vylučovací)
- věta rozkazovací/výzvolá
- věta přací

2. Podle členitosti

Věta dvojčlenná (obsahuje přísudek s určitým slovesným tvarem + podmět, tj. celou základní skladební dvojici)

Věta jednočlenná slovesná (základním větný člen má vždy určitý slovesný tvar, ve větě není podmětová část)

Větný ekvivalent (neobsahuje určitý slovesný tvar)

Termíny:

věta

- slovně (jazykově) vyjádřená myšlenka
- gramatická struktura tvořená větnými členy a vztahy mezi nimi

větný člen – funkce slova ve větě; je dána významem slova a vztahy k ostatním větným členům

větné členy základní a rozvíjející

větné/syntaktické vztahy:

predikace koordinace determinace, vyjádřená shodou, řízeností nebo přimykáním